

'Mama, wees gerust, ik ben even het land aan het veranderen'

De sociale onrust in Brazilië zwelt nog aan. Bijna een kwart miljoen mensen trok maandagavond de straat op. Vooral jonge mensen willen 'even' het land veranderen.

KATY SHERRIFF
ONZE CORRESPONDENTE
IN SÃO PAULO

'Sem violência! Geen geweld!', schalde het over de Avenida Faria Lima in het zakendistrict van São Paulo. Zeker 65.000 voornamelijk jonge mensen bewogen zich maandagavond door de straten van het economische hart van Brazilië. In nog elf andere steden werd geprotesteerd. Meer dan 215.000 Brazilianen uitten hun ongenoegen.

Braziliaanse vlaggen en bloemen kleurden de menigte jonge mensen die door de brede laan voortschreed. De politie bleef opvallend op afstand nadat vorige week donderdag eenzelfde demonstratie geëindigd was met excessief politiegeweld. 'Ik werkte donderdag en kreeg traan-gas in mijn gezicht', zegt de 24-jarige fotografe Maria. 'Daarom loop ik nu mee als demonstrant.'

Wat begon als een protest tegen de verhoging van de prijs van een buskaartje, is uitgegroeid tot een massabeweging die haar onvrede uit over veel meer dan die tariefverhoging. 'Het slechte publieke onderwijs en de gezondheidszorg, de dagelijkse files in de stad, het overvolle openbaar vervoer, de corruptieschandalen in de politiek', zegt student sociologie Paulo. 'We pikken het niet langer.'

'Het politiegeweld van vorige week schrok niet af, maar werkte juist als katalysator', zegt José Garcez Ghirardi. Hij is hoogleraar staatsrecht aan het gerenommeerde instituut Fundação Getúlio Vargas. 'We zijn eigenlijk allemaal verrast dat dit zo groot is geworden. Het afgelopen decennium ging het economisch zo

Tienduizenden trokken in São Paulo de straat op om de corruptie en het politiegeweld aan te klagen.

De consumptiegeneratie eist meer politieke betrokkenheid.

HOOGLERAAR STAATSRECHT
JOSÉ GARCEZ GHIRARDI

goed, en dat heeft ons, Brazilianen, in zekere zin bedwelmde.'

Het afgelopen decennium groeide de Braziliaanse economie als kool. Werkloosheidscijfers bleven dalen, miljoenen Brazilianen werden uit de armoede getrokken en kregen voor het eerst toegang tot krediet. 'Het is geweldig dat zoveel meer Brazilianen mooie spullen kunnen kopen', zegt Garcez Ghirardi,

'maar de regering heeft te veel ingezet op consumptie. En een regering die consumptie gebruikt om mensen op de sociale ladder te doen stijgen, vraagt om een samenleving van consumenten, niet van burgers.'

Sinds twee jaar hapert de Braziliaanse motor. Toch noemt niemand in de demonstratie die verslechterde economische situatie als reden om de straat op te gaan. Het zijn overwegend hoogopgeleide, blanke jongeren uit de hogere middenklasse die hun onvrede uiten. Meer dan 70 procent demonstreert voor het eerst in zijn leven. 'De consumptiegeneratie is wakker geworden', stelt Garcez Ghirardi. 'Ook mijn studenten lopen mee. Ze beseffen dat welvaart niet alleen gaat over een mobiele telefoon, een auto of een plasma-tv. Ze

eisen meer politieke betrokkenheid.' 'Mama, wees gerust, ik ben alleen even het land aan het veranderen', staat op een bord. De jongeren willen de corruptie, het vergooid van het belastinggeld voor het WK of de inefficiënte publieke voorzieningen aanpakken.

Gisteravond gingen weer duizenden Brazilianen in verschillende steden te straat op. Het lijkt voorlopig nog niet rustig te worden in het land. 'Hoe meer thema's er worden aangehaald, des te moeilijker het wordt om een eenheid te blijven. Maar er wordt weer gediscussieerd over hoe we het land moeten inrichten. In gang gezet door de generatie die opgroeide met consumptie als hoogste goed. Dat stemt hoopvol', stelt Garcez Ghirardi.

VOORKENNIS HET NIEUWS ONTLEED NOG VOOR HET NIEUWS IS

Datenschutz

'Ich bin ein Datenschutzbeauftragter.' Zou dat geen mooie oneliner zijn als Barack Obama vandaag voor de Brandenburger Tor spreekt? Zoals 'Ich bin ein Berliner', de iconische steunbetuiging die John F. Kennedy 50 jaar geleden - het cement in de Berlijnse Muur was net droog - uitte aan de West-Duitsers. Of 'Berlin ist frei', zoals Bill Clinton zei nadat die muur was gevallen. Enkel Ronald Reagan waagde zich niet aan een teutoons taalbad, maar als Great Communicator was zijn boodschap - 'Mister Gorbatsjov, tear down this wall - universeel verstaanbaar.

Obama's bezoek moest vandaag een joyeuze bevestiging worden van die *Deutsch-Amerikanische Freundschaft*. De onthulling dat de VS het mondiale internetverkeer bespieden, dreigt echter een onderkoelde ontvangst op te leveren. En niet enkel omdat geen Europees land zo bespied werd als Duitsland.

Datenschutz - de bescherming van privégegevens tegen misbruik door de overheid of bedrijven - is er een heilig begrip. Toen Google enkele jaren geleden in Duitsland opnames maakte voor zijn 'Street View'-app, leidde dat tot groot protest. Honderdduizenden gezinnen wilden niet dat hun huis online te zien zou zijn. Dus werd de Duitse divisie van Google verplicht honderdduizenden huizen onherkenbaar te maken, een

klus waarvoor ze 200 extra werknemers moest aanwerven. Enig economisch vernuft is die Duitsers natuurlijk niet vreemd.

De traumatische herinnering aan de sinistere spinnen van de

Gestapo verklaart die diepe drang naar privacy. Miljoenen Oost-Duitsers leefden dan weer decennialang onder het juk

van de Stasi, die elke buurman, broer of bewindsmaker als verklikker wilde inlijven. Zoals bondskanselier Angela Merkel (foto), die als domineesdochter in de DDR opgroeide. Volgens haar Stasi-dossier weigerde Merkel destijds mee te werken, al doen ook complottheorieën de ronde dat ze als *informeller Mitarbeiter* luistervinkte onder de vangst op te leveren. En niet enkel omdat geen Europees land zo bespied werd als Duitsland.

Een partijgenoot van Merkel verweet Obama alvast 'Stasi-methoden'. 'Monsterlijk' vond de strenge privacywaakhond, *der Bundesbeauftragter für den Datenschutz und die Informationsfreiheit*. Obama moet vandaag dus Merks lutheraanse toorn vrezzen. Wie geen *Datenschutzbeauftragter* is, kan nooit een echte vriend van Duitsland zijn.

Jan Van Hesse
Redacteur Politiek&Economie

VS knopen onderhandelingen aan met taliban over Afghanistan

De VS beginnen vredesonderhandelingen met de taliban. Dat maakten anonieme bronnen in het Witte Huis bekend. De onderhandelingen vinden plaats in Doha, in het emiraat Qatar.

JEAN VANEMPTEN

De eerste ontmoeting tussen de Amerikaanse onderhandelaars en de taliban volgt mogelijk al binnen enkele dagen, zo gauw het kantoor van de taliban in Doha is geopend. De Amerikanen willen over een brede waaier aan onderwerpen onderhandelen, waaronder de uitwisseling van gevangenen.

Maar de voorafgaande eis is dat de taliban het geweld afzweren en de Afghaanse grondwet eerbiedigen. Ze moeten bijvoorbeeld de rechten van de vrouw en de minderheden respecteren.

De verwachting is dat de beginfase 'rommelig' zal verlopen en dat beide partijen zullen uitzoeken of een gemeenschappelijke onderhandelingsagenda mogelijk is. Volgens Amerikaanse kringen zijn de onderhandelingen het begin van een lange weg naar de vrede. Succes is evenwel niet gegarandeerd. De gesprekken worden wel gezien als een mijlpaal in het conflict dat al aansleept sinds 2001.

De aankondiging van de vredesonderhandelingen kwam uitgerkend op de dag dat de Afghanen volledig verantwoordelijk zijn geworden voor de veiligheid op hun grondgebied. Die overdracht werd bezegeld tijdens een korte ceremonie in aanwezigheid van de Afghaanse president Hamid Karzai en de secretaris-generaal van de NAVO, Anders Fogh Rasmussen.

Tijdens de ceremonie gaf Karzai ook aan dat zijn land zelf directe onderhandelingen met de taliban wil aanknopen. 'Onze Hoge Raad voor de Vrede trekt naar Qatar om met de taliban te praten', verklaarde Karzai. De Afghaanse president voegde

De vredesgesprekken zijn een mijlpaal in een conflict dat al aansleept sinds 2001.

eraan toe dat hij hoopt dat de onderhandelingen snel op Afghaanse grond kunnen plaatsvinden. Karzai is geërgerd omdat hij vindt dat zijn land onrechtmatig uit de onderhandelingen wordt gehouden. Bovendien vrezden de autoriteiten in Kabul dat de taliban van het kantoor in Doha gebruik zullen maken om toekomstige fondsen voor de strijd in Afghanistan op te halen.

Door de overdracht van de bevoegdheden inzake veiligheid komt de volledige terugtrekking van de NAVO-troepen steeds dichterbij. De hoofdmacht van de NAVO-macht bestaat uit 65.000 Amerikaanse soldaten die het land voor eind 2014

verlaten. De troepen zullen dan 13 jaar in het land aanwezig geweest zijn.

In 2011 had de NAVO-strijdmacht al de beveiliging van grote delen van het land overgedragen aan de Afghanen. Maar de NAVO zorgde voor versterking als de Afghaanse troepen in de problemen kwamen. De vraag is of die in staat zijn om de veiligheid volledig op eigen kracht te garanderen.

Ondanks de nakende terugtrekking is de rust in het land nog niet teruggekeerd. Dat bleek gisteren nog maar eens toen bij een aanslag op een konvooi drie burgers omkwamen.

2012

Ontdek nu het nieuwe jaarverslag van **Immobel**

Surf naar www.tijd.be/service/jaarverslagen

2012

Ontdek nu het nieuwe jaarverslag van **Resilux**

Surf naar www.tijd.be/service/jaarverslagen

2012

Ontdek nu het nieuwe jaarverslag van **Gimv**

Surf naar www.tijd.be/service/jaarverslagen